

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2015 r. w Gliwicach

sprawy G. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania G. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 sierpnia 2015 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu G. W. prawo do emerytury od lipca 2015 r.;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt. VIII U 1553/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu G. W. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 9 lat, 2 miesiące i 22 dni takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Podniósł, iż posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. w okresach od 13 grudnia 1976r. do 1 maja 1977r. oraz od 10 marca 1980r. do 25 czerwca 1987r. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podniósł, iż ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. od 13 grudnia 1976r do 25 czerwca 1987r. Nadto z umów o pracę i angaży ubezpieczonego wynika, iż w tym okresie zatrudnienia wykonywał pracę jako kierowca, mechanik – tokarz, mechanik samochodowy – tokarz, nadto z pisma z dnia 11 grudnia 1985r. wynika, że ubezpieczony został przeniesiony z samochodu N. na samochód marki K..

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony G. W. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...).

W dniu 23 lipca 2015r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 28 sierpnia 2015r. ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

ZUS przyjął, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. posiada 26 lat, 9 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 9 lat, 2 miesiące i 22 dni z okresu zatrudnienia w Zakładach (...) w G. od 6 lipca 1987r. do 2 września 1990r. oraz w Hucie (...) SA w G. od 15 lipca 1991r. do 31 grudnia 1998r.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. od 13 grudnia 1976r do 25 czerwca 1987r.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony G. W. od 13 grudnia 1976r do 25 czerwca 1987r. pracował w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G.. Przedsiębiorstwo to zajmowało się m.in. regulacją rowów melioracyjnych, stawów, cieków wodnych, rzek. Praca odbywała się głównie w terenie Zakład wykonywał prace melioracyjne po uszkodzeniach górniczych. W przedsiębiorstwie było około 20 samochodów ciężarowych i jeden samochód N..

Ubezpieczony podjął pracę na stanowisku kierowcy. Kierował samochodem typu S. (...) wywrotka powyżej 3,5 tony, K.J., Z. i K.. Wozził piasek, cement, ił. W okresie wykonywania tych obowiązków nie był kierowany do innych prac.

Jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, często w ponadnormatywnym czasie pracy. Otrzymywał dodatek w postaci posiłków regeneracyjnych i bonów.

Każdy kierowca był przypisany do swojego samochodu i nie był kierowany do innych prac. Sporadycznie kiedy samochód był nieczynny mogło się zdarzyć, że kierowcy samochodów ciężarowych jeździli samochodem typu N.. Co dwa lata samochód był kierowany do remontu kapitalnego, wówczas kierowca pracował na warsztacie lub wykonywał inne obowiązki.

Sąd ustalił, iż w okresie od 1 października 1985r. do 3 listopada 1985r. odwołujący został przeniesiony na stanowisko kierowcy N., gdyż jego samochód był w naprawie. Za ten okres obniżono odwołującemu stawkę wynagrodzenia, co znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji płacowej. Z dniem 4 listopada 1985r. został z powrotem przeniesiony na samochód marki K..

Sąd ustalił nadto, iż ubezpieczony w kwietniu 1977r. miał wypadek i odebrano mu prawo jazdy. W związku z utratą uprawnień z dniem 2 maja 1977r. powierzono mu obowiązek mechanika samochodowego – tokarza w warsztacie samochodowym.

Z dniem 10 marca 1980r. odwołującemu powierzono z powrotem obowiązki kierowcy samochodu marki K. o tonażu powyżej 9 ton.

Od tej pory odwołujący wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego pow. 3,5 stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do końca zatrudnienia tj. 25 czerwca 1987r.

Zakład pracy nie wystawił ubezpieczonemu świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za powyższy okres.

W okresie spornym wraz z ubezpieczonym w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) pracowali świadkowie E. J. i Z. K.. Świadek E. J. pracował w latach 1974 – 1991 na stanowisku kierowcy K. i operatora dźwigów, świadek Z. K. pracował w latach 1974 – 1991 stanowisku kierowcy i maszynisty żurawi, jeździł S., J., K. oraz samochodami z przyczepami.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 26 lat, 9 miesięcy i 22 dni.

Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w G. (k.22), zeznań świadków E. J. (nagranie z rozprawy z dnia 18 grudnia 2015r. min. 19.10 i n. k.30), Z. K. (nagranie z rozprawy z dnia 18 grudnia 2015r. min. 29.42 i n. k.30) oraz przesłuchania odwołującego (nagranie z rozprawy z dnia 18 grudnia 2015r. min. 08.39 i n. oraz min. 40.09 i n. k.30).

Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornych okresach zatrudnienia, posiadają zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy. Zeznania świadków pokrywają się z twierdzeniami ubezpieczonego, nadto znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji osobowej ubezpieczonego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym

co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uwzględnił mu jedynie 9 lat, 2 miesiące i 17 dni takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporne okresy pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od 13 grudnia 1976r. do 1 maja 1977r. oraz od 10 marca 1980r. do 25 czerwca 1987r. z wyłączeniem miesięcznego okresu pracy kierowcy samochodu N. od 1 października 1985r. do 3 listopada 1985r.

W okresach tych, przerwanych jedynie okresem w którym ubezpieczony utracił prawo jazdy, odwołujący pracował (za wyjątkiem miesięcznego okresu pracy jako kierowca N.) jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Przedsiębiorstwo w którym pracował zajmowało wykonywaniem prac melioracyjnych. Prace były wykonywane głównie w terenie. Ubezpieczony G. W. w okresach spornych kierował samochodami ciężarowymi typu S. (...), Kamaz, J., Z. i K.. Woził piasek, cement, ił, zimą zajmował się odśnieżaniem również samochodem ciężarowym. Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a nawet w nadgodzinach i nie był kierowany do innych prac – poza miesięcznym okresem od 1 października 1985r. do 3 listopada 1985r., kiedy z uwagi na naprawę powierzonego mu samochodu ciężarowego jeździł N..

Wykonywane przez ubezpieczonego prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, są wymienione pod poz. 2, działu VIII, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że ubezpieczony nie przedłożył za okres sporny świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu

Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym taki charakter jego pracy, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające.

Mając powyższe na uwadze – po uwzględnieniu okresów spornych do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach zaliczonej przez ZUS – należało uznać, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie była przedmiotem sporu. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE i na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagany wiek 60 lat.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od lipca 2015r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

W punkcie 2 wyroku Sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego – na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 12 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 461 ze zm.) – zasądzając od ZUS na rzecz ubezpieczonego kwotę 120 zł.

(-) SSO Jolanta Łanowy